

BÀI 4 : CÔNG TÁC PHÒNG KHÔNG NHÂN DÂN

(Thời gian: 17/02/2021 – 28/02/2021)

❖ PHẦN A : LÝ THUYẾT

I. Sự hình thành và phát triển của công tác phòng không nhân dân:

1. Khái niệm chung về công tác phòng không nhân dân:

- Công tác phòng không nhân dân là tổng hợp các biện pháp và hoạt động của quần chúng nhân dân nhằm đối phó với các cuộc tiến công hỏa lực bằng đường không (máy bay, tên lửa hành trình, bom đạn công nghệ cao và bom đạn thông thường...) của địch.
- Tất cả mọi tổ chức ban ngành, các cơ quan nhà nước, các tổ chức kinh tế, xã hội tham gia đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng, điều hành thống nhất của Nhà nước trong thời bình cũng như khi có chiến tranh xảy ra.
- Công tác phòng không nhân dân coi hoạt động sơ tán, phòng tránh khắc phục hậu quả là chính, đồng thời phát động toàn dân cùng với các lực lượng phòng không hình thành một hệ thống hỏa lực rộng khắp, vững chắc đánh thắng tiến công hỏa lực bằng không quân của địch.
- Mục đích: bảo đảm an toàn cho nhân dân, bảo đảm lực lượng chiến đấu, các mục tiêu quan trọng của đất nước, giảm thiệt hại về người và tài sản, giữ vững sản xuất đời sống, an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

2. Sự hình thành và phát triển của công tác phòng không nhân dân:

a. Âm mưu của địch tiến hành cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân và hải quân ra miền Bắc (1964-1972):

- Là cuộc tiến công hỏa lực liên tục dài ngày bằng bom đạn của máy bay, pháo hạm.
- Hỏa lực chủ yếu là bom đạn của không quân nhằm phá hoại, chia cắt hai miền Bắc – Nam.

b. Những chủ trương biện pháp tiến hành công tác phòng không nhân dân của ta trong thời kì chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ:

- Kết hợp cả hai nhiệm vụ:
 - + chủ động sơ tán, phòng tránh bảo toàn và giữ vững, phát triển tiềm lực đất nước.
 - + kiên quyết đánh trả tiêu diệt lực lượng tiến công đường không của địch.
- 20/5/1963: Bộ Chính trị, BCH TƯ Đảng ra chỉ thị đầu tiên về công tác phòng không nhân dân trên toàn miền Bắc.
- 25/7/1963: Chính phủ ra nghị định số 112/CP về tổ chức công tác phòng không nhân dân.

- 01/1964: tổ chức hội nghị phòng không nhân dân toàn miền Bắc lần 1.
- 06/1964: Bộ Chính trị, BCH TƯ Đảng ra chỉ thị “ Tăng cường sẵn sàng chiến đấu chống lại mọi âm mưu khiêu khích, phá hoại miền Bắc”.
- 24/6/1964: Chính phủ ra Nghị quyết số 100/CP về công tác phòng không nhân dân.
- 23/12/1964: Nghị quyết số 184/CP thành lập UB phòng không nhân dân.

c. Yêu cầu, nhiệm vụ công tác phòng không nhân dân trong tình hình mới:

- Ngày 01/07/2002: Thủ tướng Chính phủ kí ban hành Nghị định số 65/2002/NĐ – CP về công tác phòng không nhân dân.
- Xác định rõ vị trí, vai trò và mục đích công tác phòng không nhân dân là nội dung quan trọng trong xây dựng nền QPTD và CTND.
- Thực hiện phòng tránh, đánh trả và khắc phục hậu quả của tiến công đường không của địch, góp phần bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam XHCN trong giai đoạn hiện nay.

II. Một số vấn đề cơ bản về công tác phòng không nhân dân trong thời kì mới:

1. Xu hướng phát triển của tiến công hỏa lực:

a. Phát triển về vũ khí trang bị:

- Mang tính đa năng, tầm xa, tác chiến điện tử mạnh, tàng hình hệ thống điều khiển hiện đại, độ chính xác cao, sức công phá mạnh và ngày càng hoàn thiện.

b. Phát triển về lực lượng:

- Tinh gọn, đa năng, cơ động, hiệu quả, tính tổng thể, tính liên quân, hợp thành cao, cơ cấu hợp lí, cân đối, bảo đảm cho mỗi thành phần, mỗi đơn vị đều có khả năng hoạt động độc lập.

c. Phát triển về nghệ thuật tác chiến:

- Tiến công từ xa, ngoài phạm vi biên giới, vùng trời, vùng biển, ngoài phạm vi sát thương của đối phương...
- Không phụ thuộc nhiều về không gian, thời gian tiến hành, có thể tiến công bất lúc nào vào mục tiêu tấn công.
- Không cần đưa quân đi chiếm đất, nhưng áp đạt được mục đích chính trị, đạt được mục tiêu chiến lược lại hạn chế dư luận trong và ngoài nước.

2. Phương thức phổ biến tiến hành tiến công hỏa lực của địch:

a. Tiến công từ xa:

b. Đánh đêm bay thấp, sử dụng phương tiện tàng hình, tác chiến điện tử mạnh, đánh từng đợt lớn kết hợp đánh nhỏ lẻ liên tục ngày đêm:

- Vì các nguyên nhân sau:
- + khó phát hiện được mục tiêu cơ động, di động.

- + một số mục tiêu không nắm được thông tin chính xác để cài đặt cho tên lửa hành trình.
- + số lượng tên lửa hành trình có hạn, lại không thể đánh được tất cả các mục tiêu.

c) Sử dụng vũ khí chính xác công nghệ cao đánh vào các mục tiêu trọng yếu:

- Chia đợt và các mục tiêu đánh:
 - + Đợt 1 đánh các lực lượng phòng không.
 - + Đợt 2 đánh các mục tiêu trọng yếu, cơ quan đầu não.
 - + Đợt 3 đánh vào các mục tiêu quân sự
- Thủ đoạn hoạt động:
 - + Tổ chức trinh sát nắm chắc các mục tiêu định tiến công và tình hình để tạo bất ngờ.
 - + Sử dụng tổng hợp các loại phương tiện trang bị,
 - + Sử dụng hệ thống chỉ huy, tình báo, thông tin hiện đại.
 - + Kết hợp tiến công hỏa lực với các hoạt động bạo loạn lật đổ, tình báo, ngoại giao, kinh tế...

3. Đặc điểm, yêu cầu công tác phòng không nhân dân:

a) Đặc điểm:

- Dịch sử dụng vũ khí công nghệ cao, có ưu thế vượt trội về phương tiện trang bị.
- Phải đối phó với địch trên không, địch mặt đất, mặt nước và bọn phản động gây bạo loạn, gây cháy nổ, phá hoại.
- Trong tình hình đổi mới của đất nước, cần lưu ý:
 - + Gắn nhiệm vụ phòng không với nhiệm vụ xây dựng và bảo vệ.
 - + Tổ chức phòng tránh hệ thống mục tiêu cần phải đa dạng, phù hợp.
- Phải có sự phối hợp hiệp đồng chặt chẽ của các lực lượng.

b) Yêu cầu công tác phòng không nhân dân:

- Phải kết hợp chặt chẽ kinh tế xã hội với quốc phòng, an ninh. Nhà nước và nhân dân cùng làm, phát huy sức mạnh tổng hợp, phương châm: “Toàn dân - toàn diện - tích cực chủ động - kết hợp giữa thời bình và thời chiến”.
 - Kết hợp chặt chẽ giữa phần “phòng” trong nhân dân, với công tác chuyên môn nghiệp vụ của nhà nước để chống tiến công đường không của địch.
 - Lấy “phòng” và “tránh” là chính, đồng thời sẵn sàng xử lý mọi tình huống.
- Cụ thể là:
- + Phòng tránh: Sơ tán, phân tán, phòng tránh tại chỗ.
 - + Chuẩn bị từ trước: Kế hoạch sơ tán, phòng tránh, tổ chức chỉ đạo...
 - Kết hợp giữa lực lượng chuyên môn và bán chuyên môn của quần chúng, giữa hiện đại và thô sơ, vận dụng kinh nghiệm

- Hiệp đồng chặt chẽ giữa các lực lượng, giữa các ngành theo kế hoạch chung.

4. Nội dung công tác phòng không nhân dân:

a) Tuyên truyền giáo dục về công tác phòng không nhân dân:

- Nâng cao nhận thức về nghĩa vụ của mọi công dân.
- Hiểu biết các kiến thức phòng không phổ thông.
- Huấn luyện kỹ thuật, chuyên môn nghiệp vụ cho các tổ, đội chuyên trách.

b) Tổ chức trinh sát, thông báo, báo động phòng không nhân dân, quan sát diễn biến các đợt bắn phá của địch, đánh dấu vị trí bom, đạn chưa nổ:

- Yêu cầu:

- + Hiệp đồng chặt chẽ giữa các lực lượng, đảm bảo phát hiện, thông báo tình hình địch kịp thời trong mọi tình huống.
- + Triệt để tận dụng các yếu tố địa hình để bố trí các đài quan sát.
- + Kết hợp chặt chẽ các phương tiện thông tin để thông báo, báo động phòng không.

- Nội dung:

- + Tổ chức các đài quan sát mắt.
- + Tổ chức thu tin tức tình báo trên không.
- + Tổ chức mạng thông tin thông báo, báo động trong nhân dân.
- + Xác định các qui chế, quyền hạn, thứ tự ưu tiên thông tin, thông báo, báo động.
- + Trang bị khí tài cho các đài quan sát.

5. Tổ chức chỉ đạo công tác phòng không nhân dân ở các cấp:

- Ngày 06/01/2003 Thủ tướng Chính phủ ký quyết định thành lập Ban chỉ đạo công tác phòng không nhân dân Trung ương.
- Hiện nay hệ thống chỉ đạo công tác phòng không nhân dân từ Trung ương đến cơ sở đã đi vào hoạt động, nhiều nơi đã tổ chức diễn tập nhằm cụ thể hóa các nội dung công tác phòng không nhân dân trong thời kì mới.

❖ PHẦN B : CÂU HỎI KIỂM TRA

📌 Câu hỏi trắc nghiệm

1. Một trong những nội dung xây dựng tiềm lực nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân là?

- A. Xây dựng tiềm lực chính trị, tinh thần.
- B. Xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân.
- C. Kết hợp quốc phòng và an ninh với kinh tế.
- D. Tăng cường công tác giáo dục quốc phòng – an ninh.

2. Một trong những nội dung xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân là?

- A. Xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân.
- B. Kết hợp quốc phòng và an ninh với kinh tế.

C. Xây dựng tiềm lực kinh tế.

D. Tăng cường công tác giáo dục quốc phòng – an ninh.

3. Một trong những tư tưởng chỉ đạo của Đảng về xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân là?

A. Kết hợp quốc phòng và an ninh với kinh tế.

B. Xây dựng tiềm lực quân sự, an ninh.

C. Xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân.

D. Tăng cường công tác giáo dục quốc phòng – an ninh.

4. Một trong những biện pháp chủ yếu xây dựng nền quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân vững mạnh hiện nay là?

A. Tăng cường công tác giáo dục quốc phòng – an ninh.

B. Kết hợp quốc phòng và an ninh với kinh tế.

C. Xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân.

D. Xây dựng tiềm lực khoa học, công nghệ.

Câu hỏi vận dụng

5. Pháo đài bay gợi cho các em biết điều gì ?

6. Trong trận chiến Điện Biên Phủ trên không tháng 12 năm 1972 quân và dân ta đã bắn rơi bao nhiêu máy bay Mỹ ? bao nhiêu chiếc B52

7. Anh hùng nào là người đã bắn rơi máy bay B52 đầu tiên của Việt Nam trong kháng chiến chống Mỹ cứu nước ?

8. Thế trận phòng không nhân dân ở nước ta đang được xây dựng như thế nào

9. Xây dựng thế trận phòng không nhân dân có quan trọng không ? vì sao ?

10. Trận chiến Điện Biên Phủ trên không tháng 12 năm 1972 được coi là vang dội 5 châu chấn động địa cầu như trận Điện Biên Phủ 1954 em biết gì về trận chiến này ? viết 1 đoạn văn ngắn phát biểu cảm tưởng của em về trận đánh đó.